

**ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล
พ.ศ. ๒๕๕๓**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุง ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กระทรวงสาธารณสุขจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๘

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดอื่นที่มีบัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คำรักษาพยาบาล” หมายความว่า เงินที่หน่วยบริการเรียกเก็บในการรักษาพยาบาล ดังนี้

(๑) ค่ายา ค่าเลือด และส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน ค่าน้ำยา หรืออาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน และอื่นๆ ที่นองเดียวกัน ที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค

(๒) ค่าวิธีเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ในการนำตัวรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม

(๓) ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค แต่ไม่รวมถึงค่าจ้างพยาบาลพิเศษ ค่าธรรมเนียมพิเศษ และค่าบริการอื่นทำนองเดียวกันที่มีลักษณะเป็นเงินตอบแทนพิเศษ

(๔) ค่าตรวจสุขภาพประจำปีตามที่กระทรวงการคลังกำหนดให้เบิกได้ตามกฎหมายว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และให้หมายความรวมถึงค่าห้องและค่าอาหารตลอดเวลาที่เข้ารับการรักษา ยกเว้น ค่าอาหารพิเศษและค่าห้องพิเศษ

"หน่วยบริการ" หมายความว่า

(๑) โรงพยาบาล สถานือนามัย หรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นแต่ปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน

(๒) หน่วยงานอื่นใดในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งดำเนินการเพื่อการสาธารณสุขที่เป็นสถานอำนวยความสะดวกเป็นสาธารณประโยชน์

"การสาธารณสุข" หมายความว่า การส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การรักษาพยาบาล การควบคุมป้องกันและกำจัดโรค การศึกษาวิจัยค้นคว้า การชันสูตร และการวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ การคุ้มครองผู้บริโภคทางด้านสาธารณสุข ตลอดจนการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

"บุคคลในครอบครัว" หมายความว่า

(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดาหรือมารดา ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล

ตามระเบียบนี้แล้ว ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลธรรมดาหรือบุตรซึ่งได้ออกให้เป็นบุตรบุญธรรม
ของบุคคลอื่นแล้ว

(๒) คู่สมรสของผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลตามระเบียบนี้

(๓) บิดาหรือมารดาของผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล
ตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลมี ๔ ประเภท
ได้แก่บุคคลและคนหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘
และข้อ ๙

ข้อ ๖ ประเภท ก. ให้หน่วยบริการรักษาพยาบาลโดยไม่คิดมูลค่า แต่อาจอยู่
ห้องพิเศษ ให้เรียกเก็บค่าห้องพิเศษและค่าอาหารพิเศษเพียงร้อยละ ๕๐ ของอัตรา
ที่กำหนดไว้

ผู้มีสิทธิตามประเภท ก. ซึ่งได้รับการช่วยเหลือรวมถึงบุคคลในครอบครัวด้วย
ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป

(๒) ทหารและเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งไปร่วมรบกับสหประชาชาติ ณ ประเทศเกาหลี
หรือไปทำการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม

(๓) อาสาสมัครมาลาเรีย ตามโครงการของกระทรวงสาธารณสุข

(๔) ช่างสุขภัณฑ์หมู่บ้านตามโครงการของกรมอนามัย

(๕) ผู้บริจาคเงิน ที่ดิน หรือทรัพย์สินอื่นใดให้กับกระทรวงสาธารณสุข
ซึ่งคำนวณเป็นเงินแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน)

(๖) ผู้บริหารโรงเรียนและครูของโรงเรียนเอกชนที่สอยหาสถานศึกษาควบคู่กับ

วิธานัญญ หรือวิชาชีพ ในเขตจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช หนอง กระบี่ พังงา และภูเก็ต

ผู้มีสิทธิประเภท ก. ซึ่งได้รับการช่วยเหลือเฉพาะตัว ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดน
- (๒) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน
- (๓) ทหารและเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับบาดเจ็บจากการปรานปรามผู้ก่อการร้าย
- (๔) บุคคลผู้ได้รับบาดเจ็บจากการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปรานปราม

ผู้กระทำความผิด

(๕) บุคคลผู้ถูกโจรทำร้ายร่างกาย

(๖) สมาชิกผู้บริจาคโลหิตของสภากาชาดไทย ซึ่งมีหนังสือรับรองจากสภากาชาดไทยว่าได้บริจาคโลหิตตั้งแต่ ๒๕ ครั้ง ขึ้นไป

(๗) หมออาสาสมัครบ้านตามโครงการของกระทรวงกลาโหม

(๘) ผู้บริจาคเงิน ที่ดิน หรือทรัพย์สินอื่นใดให้กับกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งคำนวณเป็นเงินแล้วไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)

ข้อ ๑๑ ประเภท ข. ให้หน่วยบริการช่วยเหลือโดยเรียกเก็บค่ารักษายาขาดเพียงร้อยละ ๕๐ ของอัตราที่กำหนดไว้ แต่ค่าอยู่ห้องพิเศษให้เรียกเก็บค่าห้องพิเศษ และค่าอาหารพิเศษเพียงร้อยละ ๕๐ ของอัตราที่กำหนดไว้

ผู้มีสิทธิคนประเภท ข. ซึ่งได้รับการช่วยเหลือเฉพาะตัว ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกผู้บริจาคโลหิตของสภากาชาดไทย ซึ่งมีหนังสือรับรองจากสภากาชาดไทยว่าได้บริจาคโลหิตตั้งแต่ ๑๘ ครั้งขึ้นไป
- (๒) อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๔ ประเภท ค. ให้หน่วยบริการช่วยเหลือเฉพาะค่าห้องพิเศษและค่าอาหารพิเศษ โดยให้เรียกเก็บตามอัตราที่กำหนดไว้ แต่ต้องไม่เกินสิทธิอันพึงเบิกได้จากหน่วยงานต้นสังกัดก่อน ส่วนที่เกินสิทธิให้เรียกเก็บเพียงร้อยละ ๕๐ สำหรับผู้ไม่มีสิทธิดังกล่าว ให้หน่วยบริการช่วยเหลือโดยเรียกเก็บเพียงร้อยละ ๕๐ ของอัตราที่กำหนดไว้

ผู้มีสิทธิตามประเภท ก. ซึ่งได้รับการช่วยเหลือรวมถึงบุคคลในครอบครัวด้วยได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) ข้าราชการประจำ
- (๒) ข้าราชการบำนาญ
- (๓) ลูกจ้างประจำ
- (๔) พนักงานของรัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- (๕) เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างขององค์การมหาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการมหาชน
- (๖) ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานสังกัดองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- (๗) สมาชิกวุฒิสภา
- (๘) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๙) สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
- (๑๐) สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๑๑) สมาชิกสภาเทศบาล
- (๑๒) สมาชิกสภาเมืองพัทยา

- (๑๓) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๑๔) สมาชิกสภาเทศบาล
- (๑๕) สมาชิกเหล่ากาชาด
- (๑๖) พนักงานสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๑๗) พนักงานสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
- (๑๘) พนักงานองค์การเกษียณ

ผู้มีสิทธิประเภท ก. ซึ่งได้รับการช่วยเหลือเฉพาะตัว ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกผู้บริจาคโลหิตของสภากาชาดไทย ซึ่งมีหนังสือรับรองจากสภากาชาดไทย ว่าได้รับจากโลหิตตั้งแต่ ๘ ครั้งขึ้นไป

(๒) สมาชิกไทยอาสาป้องกันชาติ ซึ่งจัดตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยไทยอาสาป้องกันชาติ

ข้อ ๘ ประเภ ๔. ให้หน่วยงานบริการช่วยเหลือเฉพาะตัวห้องพิเศษและค่าอาหารพิเศษ โดยให้เรียกเก็บเพียงร้อยละ ๗๕ ของอัตราที่กำหนดไว้

ผู้มีสิทธิประเภท ๔. ซึ่งได้รับการช่วยเหลือรวมถึงบุคคลในครอบครัวด้วย ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกครูสภา

ผู้มีสิทธิตามประเภ ๕. ซึ่งได้รับการช่วยเหลือเฉพาะตัว ได้แก่บุคคลต่อไปนี้

- (๑) ลูกเฒ่าชาวบ้าน

ข้อ ๑๐ ผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือตามระเบียบนี้ที่มีอากรรับบริการ ต้องแสดงบัตรประจำตัว และหรือหนังสือรับรองของผู้บังคับบัญชาแก่เจ้าหน้าที่เพื่อเป็นหลักฐานต่อหน่วยบริการก่อนหรือในขณะที่ขอเข้ารับบริการ

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยบริการ ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้มีสิทธิ ได้รับการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลทุกประเภท สำหรับกรณีผู้ป่วยหรือผู้มาส่ง ผู้ป่วยที่ยังไม่อาจแสดงหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่ได้และมีความจำเป็นอันรีบด่วนที่จะต้อง เข้ารับการรักษา ให้ผู้นั้นนำหลักฐานมาแสดงในวันรุ่งขึ้นหรือภายในเวลาอันเร็ววันได้

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่มีเหตุสมควรที่จะให้มีการลดหย่อน หรือไม่เรียกเก็บเงิน ค่ารักษาพยาบาลและค่าบริการอื่นๆ จากผู้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือตามระเบียบนี้ หรือจากบุคคลอื่นใด ให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการพิจารณาอนุญาต เป็นการเฉพาะราย ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าหน่วยบริการจะมอบหมาย เป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตแทนก็ได้ โดยให้คำนึงถึง ระดับตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบหมายเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๓ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้และให้มี อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

กร ทิพวงศ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข